

[Indenrigsministeren.]

fra Provinsen, der viste, at alt trak sig til Rette paa en rimelig Maade, da Huslejeloven blev ophævet. Ja, det er jo indlysende; naar Huslejeloven ophæves, saa trækker Tingene sig til Rette. Men hvordan trækker de sig til Rette? Det ser vi bl. a. paa det Omraade, det ærede Medlem her fremdrog. Tager vi Huslejestatistikken fra Provinsen i Sammenligning med Hovedstaden for os, vil vi se, at i Perioden fra 1916 til 1930 steg Huslejen i Provinsen med 100 pCt., medens den i København steg med 70 pCt. Det er rigtigt, at det trak sig til Rette, men vi ser ogsaa Maaden, hvorpaa det skete, saa det forekommer mig, at det Eksempel, det ærede Medlem her fremdrog, maa være et af de Argumenter for dette Lovforslags Vedtagelse, som det ærede Medlem søgte efter i sin Tale.

Det ærede Medlem sluttede med nogle Udtalelser om, at Forholdet mellem Ejere og Lejer gennem Aarene var blevet forkvaklet af Lovgivningen. Jeg forstaar ikke, at det ærede Medlem kan fremsætte en saadan Udtalelse staaende over for en Huslejelovgivning fra 1916 op til 1931, som hans Parti i det store og hele har haft Medansvar for, og jeg vil sige til det ærede Medlem, det er han sidste Udtalelse, der er noget galt med; det er ikke saaledes, at det ærede Medlem og hans Parti ikke med fuld Fortrøstning kan tage Medansvaret for denne Lovgivning. Det er rigtigt, som det ærede Medlem Hr. Rager var inde paa i sine Udtalelser nu, at havde Lovindgrebene ikke fundet Sted over for Huslejen her i København, saa var der sket det, som alle forstandige Grundejere her i København er ganske klare over — det kan godt være, Flertallet af dem, der er klare over det, findes uden for Grundejerforeningens Ledelse —, men, som jeg siger, alle forstandige Grundejere er klare over, at saa var der sket en Opjobning af Ejendommenes Priser her i København, saa havde vi haft et Krak, et Sammenbrud paa det Omraade, det her drejer sig om, paa samme Maade som vi har maattet opleve inden for forskellige andre Erhverv.

Og naar det ærede Medlem fremsætter en saadan almindelig Udtalelse i denne Forbindelse som denne, at alt gaar bedst uden Indgreb — ja, saa maa jeg have Lov til at sige til det ærede Medlem: Kunde vi nu ikke blive enige om at fritage hianden for den Slags almindelige Bemærkninger? Kunde vi ikke blive fri for, efter en Lovgivning som den, vi har haft de sidste to Aar

med Venstres Deltagelse, at høre saadanne Udtalelser i al Almindelighed som, at alt gaar bedst uden Indgreb. Jeg maa sige, jeg har ikke noget stærkt Indtryk af, at det er denne almindelige Maksime, det ærede Medlems Parti har fulgt gennem de sidste to Aar. Jeg vil i øvrigt sige, at det er en Udtalelse, som heller ikke kan opretholdes under normale Forhold. Liberale Partier, Partier, som ønsker at kalde sig liberale, har i Sandhed for længst, for Slægtled siden, opgivet en saadan Tale i al Almindelighed om, at alt gaar bedst uden Indgreb, og det ærede Medlem kan udmærket være bekendt at erkende det. Det ærede Medlem og hans Partis store Fører gennem mange Aar, J. C. Christensen, brugte netop engang det træffende Udtryk derom — jeg tror, det staar under et Billede fra hans radikale Periode som et almindeligt Udtryk for hans politiske og økonomiske Opfattelse —: *Lovbunden Frihed er Retfærdighedens Sejr.*

Det ærede Medlem Hr. Carlsen-Skiødt begyndte, hvad jeg i og for sig finder er rimeligt, hvad jeg ogsaa havde ventet, med at sige, at han og hans Parti ønskede kun at øve fuld Retfærdighed over for Ejere og Lejere. Jeg er dog tilbøjelig til at tro, at dette Ønske hører til de fromme Ønsker fra det ærede Medlems Side (*Carlsen-Skiødt*: Vil Ministeren da ikke øve Retfærdighed til begge Sider?). Jo, jeg vil ikke blot ønske det, jeg vil ogsaa udføre det i Praksis. Det er Livet selv, der bedst regulerer Forholdene, siger det ærede Medlem. Er det nu ikke et af disse almindelige Udtryk, som altid i særlig Grad anvendes, naar der skal dækkes over en ganske bestemt Interesse, der skal varetages? Det er jo Sandheden: man kan altid være overbevist om, at naar en eller anden Særinteresse skal varetages, gør man det i Livets og Frihedens Navn.

Jeg tror, at dette Spørgsmaal, om der skal ske Indgreb i det økonomiske Liv, er noget, man maa afgøre efter opportune Hensyn i hvert enkelt Tilfælde. Naar der forlanges Frihed, vil man ofte lægge Mærke til, at for dem, der forlanger det, er det Frihed til at udbytte andre. Naar man taler om Tvang, Lovens Tvang, er det ofte den Lovens Tvang, som hindrer den stærke i at udbytte den svage. Derfor, naar vi bruger disse Begreber, lad os saa faa frem, hvad det er, de skal anvendes paa.

Jeg tager en anden af det ærede Medlems Udtalelser frem, hvor det ærede Medlem taler om Ejendomsretten og Grundlovens § 80. Jeg vil gerne sige til det høje Ting, at Spørgsmaalet om Ejendomsretten